

undervisning hver Dag, idet det mener, at det er en nødvendig Betingelse for, at Børnene vænnes til Skolen og komme til at betragte det som Noget, der ikke kan forsømmes. Enhver, der selv har sat Børn i Skole, som have været underviste i Hjemmet, s. Ex. til det 9de, 10de Aar, veed, at det i de første Maaneder falder meget svært, selv om Børnene vare vante til hver Dag at læse Noget, at vænne dem til Skolegang, og jeg tror aldrig, at Børn, som hver anden Dag ere fri og benyttes til Arbejde eller faae Lov til at gaae ledige, faae Bane til Skolegang. Vi holde altsaa paa, at der i yngste Klasse, hele Aaret rundt, skal undervises hver Søgnedag i det mindste 3 Timer. Vi mene, at 3 Timers Undervisning, navnlig ogsaa i de mørke Vinterdage, kan være tilstrækkelig, men at der vistnok ofte om Sommeren eller i alt Fald enkelte Dage om Ugen i de lysere Maaneder kan være Grund til at undervise noget længere, og at navnlig Gymnasitundervisningen godt kan lægges til udenfor Skolegangen. Hvad derimod ældste Klasse angaar, samstemmer Flertallet ogsaa forsaavidt med Lovudkastet, som det fastholder den Tilladelse, der er givet Forældre, der ikke kunne undvære Børnernes Arbejde, til at faae dem fritagne for Skolegang om Sommeren; men efter forskellige Overveielser og ikke uden Meningsforskjel i Flertallet selv er man kommen overens om dog at fastholde, at der to Gange om Ugen skal meddeles ældste Klasse Undervisning ogsaa om Sommeren. Dette stemmer desuden ogsaa med Anordningen af 1814 § 13. Hvortil Skolelærerne ville bruge disse to ugentlige Undervisningsdage om Sommeren paa de Steder, hvor Størsteparten af Børnene er fraværende paa Grund af Arbejde, maa man overlade Skoledirektionerne og Skolekommissionerne nærmere at bestemme. Skoleundervisningen vil ikke paa de Steder, hvor et større Antal Børn er fraværende om Sommeren i ældste Klasse, kunne betragtes som en ligefrem Fortsættelse af Vinterundervisningen, thi en Fortsættelse af det egentlige Kursus, der skal gennemgaaes, eller som man foresætter sig efter Skoleplanen at ville gennemgaa, kan kun med Forstyrrelse fortsættes om Sommeren, hvor et stort Antal Børn er borte. Men derfor kunne de andre Børn godt bestjæftiges paa en nyttig Maade, thi de kunne repetere, hvad de have læst den foregaaende Vinter og altsaa lære det saameget bedre, og det maa ogsaa kunne tillades Skolelæreren, hvor han er istand dertil og har Lykt dertil, at læse noget med dem, som ikke er befaleet i Skoleplanen, altsaa undervise dem i et eller andet Fag, som Forældrene ønske, og som han er villig til at undervise i. Kort sagt, denne Undervisning maa have en friere Karakter end Vinterundervisningen, men derom er det ikke nødvendigt at optage Noget i Loven. Fremdeles har Udvalgets Flertal gjort den Indskrænkning i

Forældrenes Frihed eller Tilladelse til at faae deres Børn fri, at Skolekommissionen skal kunne negte det, naar Børnene ikke have den Kundskab eller Modenhed, som de efter deres Alder burde have. Med andre Ord, man har villet indskræpe de Forældre, der trænge til Børnernes Arbejde om Sommeren, at sørge for, at de er flittige om Vinteren. Fremdeles har Udvalgets Flertal troet det rigtigt at tilføie, at hver Klasse skal undervises for sig, og at bestemme, at de aarlige Ferier, som falde forskjelligt i de forskjellige Egne af Landet, og som det derfor maa overlades Skoledirektionerne at bestemme, ikke maa udgjøre mere end 8 Uger. Det er meddelt Udvalget af et æret Medlem, som veed Besked med disse Forhold, at Ferierne paa sine Steder udstrækkes noget over de tillabelige Grændser, og at man i forskellige Anledninger holder Ferier paa forskellige Aarstider, hvilket ikke bør skee, naar Skoleundervisningen skal føres videre frem. At Skoledirektionerne — og det kan maasse betragtes som en lille Forandring i Anordningen af 1814 — skulle bestemme Ferierne, har sin Grund deri, at det er meget nyttigt for Lærerne at faae Ferie paa een og samme Tid, saaledes at de indbyrdes kunne samles og forhandle om deres Anliggender, og reise til Kjøbenhavn og studere der, forsaavidt de kunne faae Hjælp dertil eller selv have Raad dertil. Kort sagt, jeg tror, at det er heldigt, at alle Ferier, navnlig Hovedferien, Sommerferien, falde for alle Skolers Vedkommende paa samme Tid. Som Følge af Bestemmelsen i denne Paragraf ophæves § 2 i Loven af 2den Mai 1855. Et æret Medlem af Thinget har anmodet Udvalget om at tage under Overveielse, om det ikke vilde være rigtigt at tilføie, at Skolelærerne skulle paase, at Børnene ere ordentlig paaklædte og renlige. Jeg tror ikke, at det behøves, thi i Anordningen af 1814 § 29—30 findes derom den fornødne Forfkrift. Det Underændringsforslag, som et æret Medlem af Udvalget har stillet til denne Paragraf, skal jeg ikke gaa ind paa. Udvalgets Flertal kan ikke tiltræde det. — Vi ere nu færdige med § 4 og gaa over til § 5. I den er der i Regeringens Forslag bestemt, at Børneantallet i den egentlige Skoles Klasser ikke maa være højere end 30, og i Forfskolen er Antallet sat til omtrent 30. Da det i Loven af 1856 § 1 er tilladt, at Antallet af de Børn, der undervises paa engang, maa være 100, er Springet til 30 meget stort. Udvalgets Flertal er naturligvis fuldstændig enigt med en høitærede Minister i, at 30 er et ønskeligt Tal, ja, der kunde ikke være Spørgsmaal om, at 25 vilde være endnu ønskeligere; men det, hvortom her er Spørgsmaal, er, om man ikke paa-lægger Kommunerne en for stor Byrde ved at foreskrive dem, at de skulle oprette en ny Klasse eller endogfaa en ny Skole, naar Børneantallet i en af Klasserne overstiger 30. Vi troe, at man gjerne kan tillade, at det overskribes indtil 40,